

PODZEMNE VODE V ALUVIALNIH VODONOSNIKIH V NOVEMBRU 2006

Groundwater reserves in alluvial aquifers in November 2006

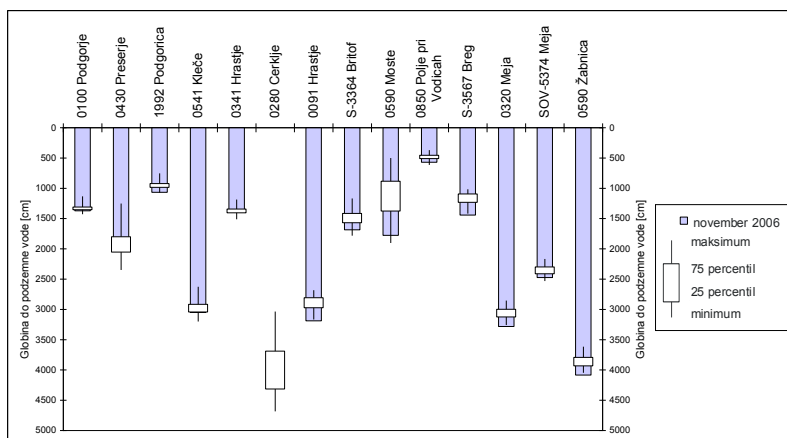
Urša Gale

Že tretji mesec zapored se zaloge podzemnih vod v aluvialnih vodonosnikih po Sloveniji znižujejo zaradi nizkih količin padlih padavin. Ekstremno nizko vodno stanje je novembra zajelo celotno Kranjsko, Sorško in Čateško polje ter dolino Vipave in Bolske. Izjemno nizke vodne zaloge so bile izmerjene tudi na pretežnem delu Apaškega polja, na delih Ptujskega, Krškega in Mirensko Vrtojbenskega polja ter v osrednjem delu spodnje Savinjske doline. V ostalih delih aluvialnih vodonosnikov je novembra prevladovalo sušno in običajno vodno stanje. Izjemo predstavlja vodonosnik Vrbanskega platoja, kjer smo novembra izmerili nadpovprečno vodnato stanje podzemnih vod.

Padavinski primanjkljaj je bil v novembru največji na območju vodonosnikov Ljubljanske in Celjske kotline, kjer so meteorologi izmerili nekaj manj kot dve petini značilnih mesečnih vrednosti. V Krško Brežiški kotlini, kjer je padlo približno pet šestin povprečnih vrednosti padavin, je bil primanjkljaj najmanjši. Prvi izdatnejši padavinski dogodek je bil v prvih dneh novembra, drugi pa v tretji dekadi meseca.

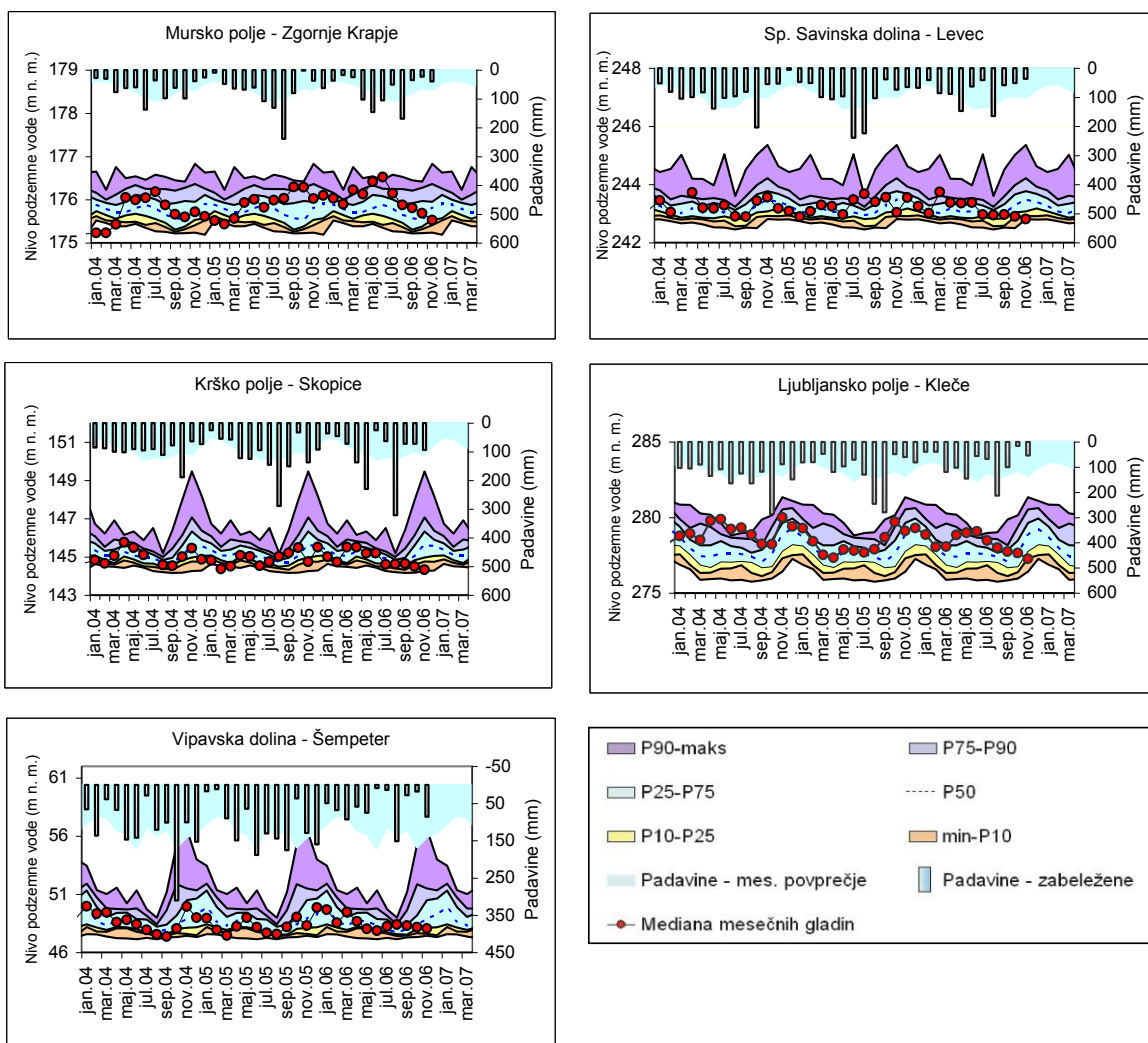
Novembra so bile nizke gladine podzemne vode. Prvič letos sta presušili dve od dvainpetdesetih merskih mest, ki jih mesečno analiziramo za opis stanja zalog podzemne vode. Merska postaja v Stojncih na Ptujskem polju zaradi plitvega izkopa vodnjaka presuši razmeroma pogosto, vodnjak v Cerkljah na Kranjskem polju pa od leta 2003, za katerega so bile značilne izjemno nizke vodne zaloge, še ni presušil.

Nihanja podzemne vode so bila novembra glede na absolutne vrednosti kot običajno največja na območju globokih vodonosnikov Ljubljanske kotline. Največji upad, 125 centimetrov, je bil izmerjen v Mostah na Kranjskem polju, največje zvišanje pa je s 154 centimetrov vodnega stolpca je bilo na postaji v Preserjih v dolini Kamniške Bistrice. Največje relativno znižanje gladine podzemne vode je bilo izmerjeno v Spodnjem Starem Gradu na Brežiškem polju in je znašalo 55% maksimalne amplitude postaje. Relativni dvig podzemne vode je bil največji na postaji v Vipavskem Križu in je dosegel 13% razpona nihanja gladine na tej postaji.

Slika 1. Novembrska izmera globine do podzemne vode v vodonosnikih Ljubljanske kotline v primerjavi z značilnimi percentilnimi vrednostmi gladin primerjalnega obdobja 1990-2001

Figure 1. Depth to groundwater level in November in Ljubljana basin aquifers in relation to percentile values for the comparative period 1990-2001.

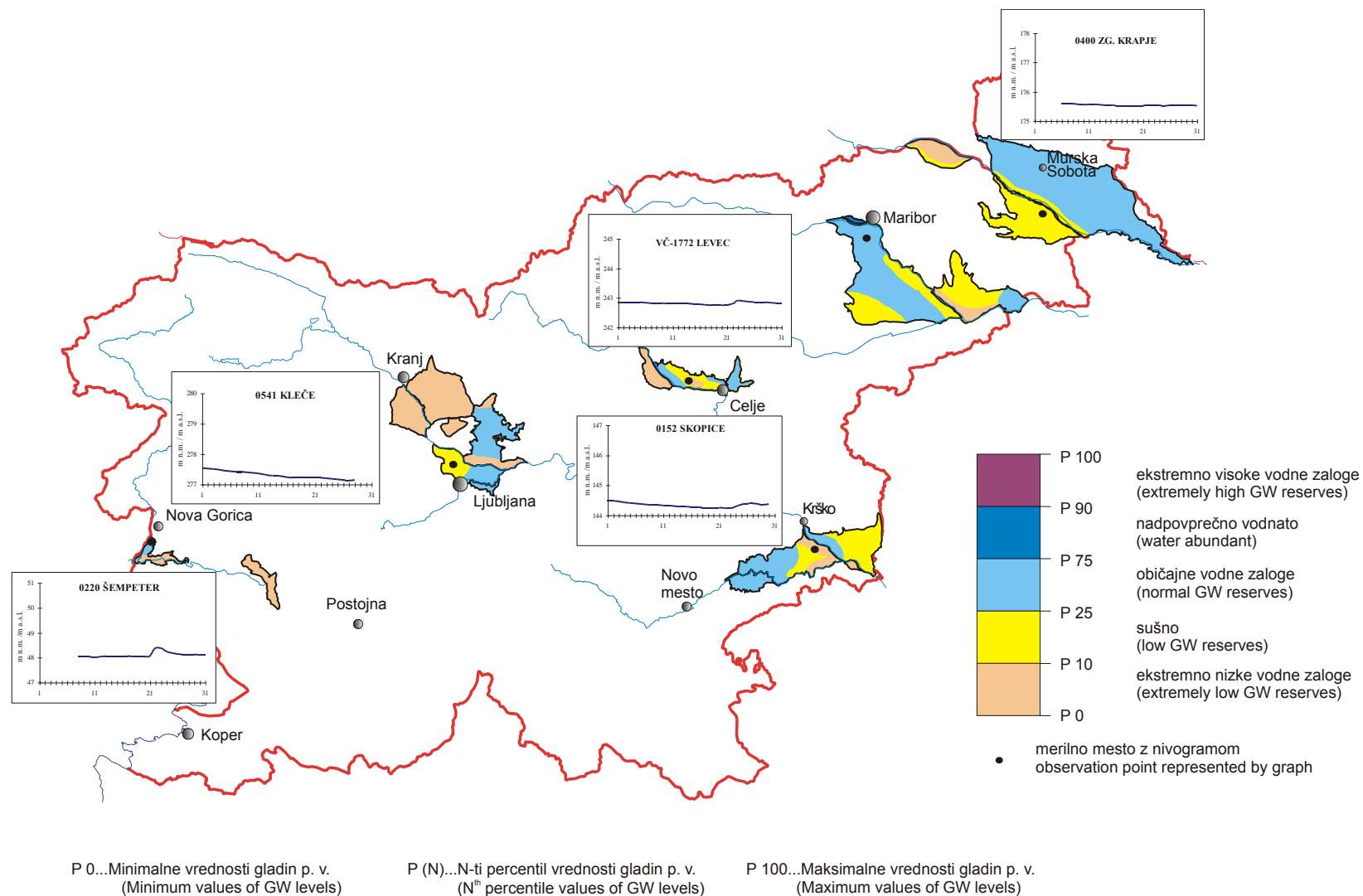
Slika 2. Mediana mesečnih gladin podzemnih voda (m.n.v.) v letih 2004, 2005 in 2006 – rdeči krogi, v primerjavi z značilnimi percentilnimi vrednostmi gladin primerjalnega obdobja 1990-2001
 Figure 2. Monthly medians of groundwater level (m a.s.l.) in years 2004, 2005 and 2006 – red circles, in relation to percentile values for the comparative period 1990-2001.

Stanje zalog podzemne vode je bilo glede na isto obdobje preteklega leta letos manj ugodno. V lanskem letu je na Mirensko Vrtojbenkem polju, Vrbanskem platoju, pretežnih delih Krško Brežiške kotline, delih vodonosnikov Prekmurskega polja, Ptujskega polja in spodnje Savinjske doline prevladovalo ekstremno visoko vodno stanje. Drugod so bili tedaj nivoji pretežno v območju običajnih vodnih zalog.

Že tretji mesec zapored v večjih aluvialnih vodonosnikih po Sloveniji prevladujejo upadi podzemne vode, saj je primanjkljaj padavin v novembru povzročil nadaljevanje zmanjševanja zalog podzemne vode.

SUMMARY

Groundwater reserves in November were decreasing for the third month in succession. Extremely low groundwater levels were measured in aquifers of Kranjsko polje, Sorško polje, Čateško polje, valleys of Bolska and Vipava. In other parts of alluvial aquifers low and normal groundwater reserves prevailed in November.

Slika 3. Stanje vodnih zalog in nihanje gladin podzemne vode v mesecu novembru 2006 v največjih slovenskih aluvialnih vodonosnikih (obdelali: U. Gale, V. Savić)
 Figure 3. Groundwater reserves and groundwater level oscillations in important alluvial aquifers of Slovenia in November 2006 (U. Gale, V. Savić)